

een nieuw reservaat langs de Durme

De vereniging verkreeg onlangs van het Ministerie van openbare werken, dienst der zeeschelde, de vergunning beheerswerken uit te voeren in een schorregebied langsheen de Durme. Het betreft een zoetwatergetijdenrivierschorre te Waasmunster (O. VI) met een oppervlakte van anderhalve hektare.

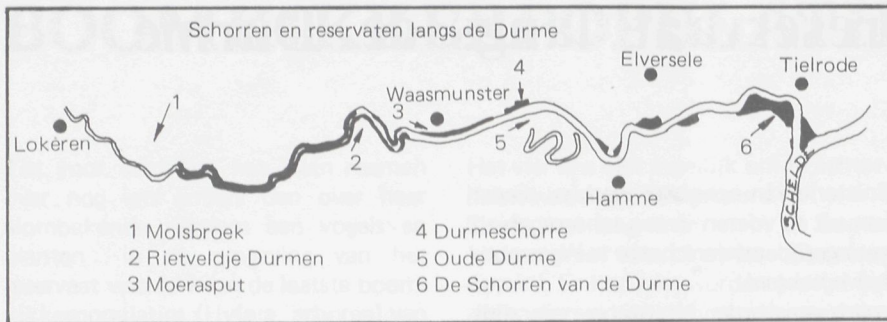
Zoetwatergetijdenrivierschorren zijn een zeldzaamwordend biotoop, enerzijds door het schaars voorkomen van getijdenrivieren in België (amper 180 km verdeeld over 103 km Schelde, 12 km Rupel, 10 km Zenne, 7 km Dijle, 15 km Nete, 7 km Grote Nete, 10 km Kleine Nete en 16 km Durme) en anderzijds door de steeds verder doorgevoerde rivierdijkverzwaringen en inpolderingen van de buitendijkse gebieden. Langs de Durme komen momenteel nog 54,5 ha van dit biotoop voor. Tien jaar geleden was dit nog 69,5 ha.

De Durme nabij "Ten Rijen" te Waasmunster.

Niet alleen de oppervlakte schorre vermindert, ook de natuurhistorische kwaliteit gaat achteruit. Door de steeds verdergaande waterbezoedeling van de Durme, waarvan het water twee maal daags deze gebieden overspoelt, is de flora vrijwel beperkt tot enkele soorten die bestand zijn tegen deze dynamiek (Groot-Hoefblad, Riet, Dotterbloem, Zeeaster, Wilgeroosje, Perzikkruid). Momenteel kan men de schorren in drie categorieën indelen: de zuivere rietschorren met botanisch en ornithologisch hoge waarde, de rietwilgenschorren en de totaal met wilg overgroeide gebieden die voornamelijk ornithologische waarde bezitten. Het grootste deel behoort tot de laatste twee categorieën.

Belangrijke broedvogels die er algemeen voorkomen zijn Blauwborst, Kleine Karekiet, Rietzanger, Bosrietzanger, Cetti's Zanger, Waterral, Wintertaling en Ransuil. Tijdens de winter en doortrekperiode is een groot aantal prooivogels en reigerachtigen te zien waaronder Kwak, Roerdomp, Purperreiger en Woudaapje, alsook tal van eenden en steltlopers.

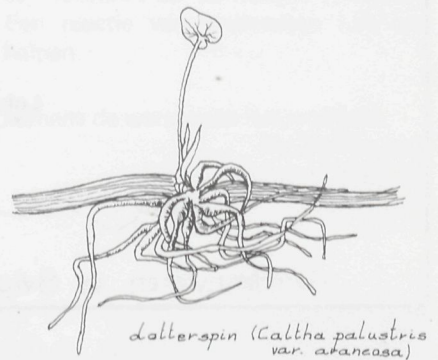

Dit nieuw BNVR reservaat behoort tot de eerste categorie van schorren : de zuivere rietschorre. Het is daarenboven de enige nog bestaande rietsnijderij van ons land, waardoor ze ook een hoge cultuurhistorische waarde bezit. Elke winter, en dit reeds gedurende ruim 20 jaar, werd over een oppervlakte van 80 are het riet gemaaid voor de fabricatie van rietmatten. Door de stijgende arbeidskosten en het intensief werk kon men dit niet meer volhouden. Het is daarbij goedkoper om Roemeens riet in te voeren. Door deze speciale beheersvorm, maaien in de winter om mooie, harde en rechte rietstengels van ongeveer 4 m te bekomen, ontstond een zeer interessante, nochtans soortenarme vegetatie : de riet-dotterbloem-vegetatie. Dit vond men vroeger ook in de Nederlandse Biesbosch, maar door het verdwijnen van getijdenwerking, verdwenen daar ook de Dotterbloemen.

Nog belangrijker is het voorkomen van een speciale voortplantingswijze van deze dotterbloemen. Door de getijdenwerking kan het zaad in de schorren niet tot kieming komen. Daarom wordt de vermenigvuldiging van deze plant hier verzekerd door zogenaamde "dotterspinnen". Dit zijn plantjes die zich ontwikkelen op de knopen van neergevallen bladstengels. Het betreft hier een speciale variëteit : *Caltha palustris* var. *araneosa*. Het is de eerste maal dat deze vorm in België werd gevonden. Andere vindplaatsen in Europa zijn de schorregebieden van de Oude Maas in Nederland en vroeger in Biesbosch. Een andere plant is hier de zee-aster die er een merkwaardige standplaats heeft.

Het nieuwe reservaat is een waardevolle aanvulling van de gordel van natuurreservaten langs de Durme waaronder zich de grootste schorre van de streek bevindt : het staatsnatuurreservaat "De Schorren van de Durme" (24 ha), de Moerasput (5 ha) en het Molsbroek (80 ha), beide laatste beheerd door de vzw Durme.

Deze winter zal er overgegaan worden tot het maaien van dit gebied, met de hulp van vrijwilligers (zie activiteitenkalender). Er zal ook getracht worden deze vegetatie uit te breiden door de ernaast liggende schorren te maaien.

Paul Durinck (conservator)
Warandestraat 63
Waasmunster.